

Sygn. akt XXIII Ga 810/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Kubica**

Sędziowie: SSO Monika Skalska

SSO Jolanta Stępień – Kordiał (spr.)

Protokolant: Kamil Kosior

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2013 r. w Warszawie

sprawy z wniosku (...) **Banku (...) w W.**

z udziałem **Komisji Nadzoru Finansowego**

o **zmianę danych w Krajowym Rejestrze Sądowym**

na skutek apelacji wnioskodawcy i uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego (...) w Warszawie

z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt Wa XIV Ns Rej KRS (...)

postanawia:

oddalić obie apelacje.

XXIII Ga 810/13

UZASADNIENIE

(...) Bank (...) w W. złożył wniosek o zarejestrowanie zmian w rejestrze obejmujący zmiany statutu, zmiany danych oddziałów i zmiany danych pełnomocników. Postanowieniem z dnia 19 września 2012 r. referendarz sądowy postanowił o wpisie nowego oddziału banku i zmian danych pełnomocników oddalając wniosek w części dotyczącej zmiany statutu. W uzasadnieniu referendarz podał, iż

wnioskodawca nie złożył zgody Komisji Nadzoru Finansowego na uchwalone zmiany statutu.

Na postanowienie powyższe w części oddalającej wniosek wnioskodawca wniósł skargę, co spowodowało utratę mocy tego punktu postanowienia. W skardze podniesiono, iż na uchwalone zmiany zgoda Komisji Nadzoru Finansowego nie jest wymagana.

Rozpoznając sprawę na skutek skargi na orzeczenie referendarza Sąd Rejonowy (...)w Warszawie powiadomił o toczącym się postępowaniu Komisję Nadzoru Finansowego, która na mocy art. 35 prawa bankowego wstąpiła do niniejszego postępowania w charakterze uczestnika i zajęła stanowisko, iż zarejestrowanie zmian statutu uchwalonych uchwałami (...) z dnia 18 maja 2012 r. jest niedopuszczalne, wobec braku wymaganej zgody Komisji.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje :

Stosownie do art. 34 ust. 2 Prawa bankowego zmiany statutu banku, jeżeli dotyczą spraw wymienionych w art. 31 ust. 3, wymagają zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Są to następujące kwestie : firma, przedmiot działania i zakres działalności banku, z uwzględnieniem czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt. 1-7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, organy i ich kompetencje, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków zarządu, o których mowa w art. 22b ust. 1, oraz zasady podejmowania decyzji, podstawową strukturę organizacyjną banku, zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, tryb wydawania regulacji wewnętrznych oraz tryb podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych; zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej; fundusze własne oraz zasady gospodarki finansowej. Dnia 18 maja 2012 r Zebranie Przedstawicieli (...) Banku (...)podjęło uchwały nr. (...)do (...)o zmianie statutu banku . Rozbieżność stanowisk wnioskodawcy i uczestnika postępowania sprowadza się do oceny, czy zmiany te, zgodnie z powyższymi przepisami, wymagały, czy też nie, zgody Komisji, przy czym uczestnik zakwestionował zmiany objęte uchwałami (...)Oceniając w pierwszej kolejności powyższe uchwały sąd przyjął, iż uchwała (...) dotyczy zmiany przedmiotu działalności banku, a zatem stosownie do art. 33 w zw. z art. 31 ust. 3 pkt. 2 Prawa bankowego wymagają zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Podobnie ma się rzecz za zmianami zawartymi w uchwałach (...)i (...). Zmiany te dotyczą wysokości i terminu wpłaty wpisowego. Stosownie do art. 78 §1 pkt. 2 ustawy Prawo spółdzielcze wpisowe zasila fundusz zasobowy spółdzielni, a zatem wszelkie zmiany jego dotyczące wymagają zgody Komisji stosownie do art. 31 ust. 3 pkt.5 Prawa bankowego. Mając na uwadze, że wnioskujący bank zgody na powyższe zmiany nie uzyskał, gdyż albo o nią nie występował, albo, jak w przypadku zmiany zakresu działalności, nie uzyskał jeszcze żadnej decyzji, sąd oddalił w pkt. II wniosek o wpis tych zmian do rejestru, stosownie do art. 34 w zw. z art. 31 ust. 3 pkt. 2 i 5 prawa bankowego.

Co do pozostałych zakwestionowanych przez Komisję zmian, sąd uznał stanowisko uczestnika za niezasadne. Zmiana uchwalona uchwałą (...)w art. 30 ust. 2 statutu zmienia wymagania co do kwalifikacji i doświadczenia zawodowego prezesa, wiceprezesa i członków zarządu banku, podwyższając wymagania w stosunku do poprzednich zapisów. Wbrew stanowisku uczestnika zmiany te nie są objęte katalogiem wymienionym w art. 31 ust.3 pkt. 3 prawa bankowego. Przepis ten mówi bowiem o organach i ich kompetencjach, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków zarządu, o których mowa w art. 22b ust. 1, tj. prezesa i jednego z pozostałych członków zarządu, na wybór których Komisja Nadzoru Bankowego musi wyrazić zgodę. Chodzi tu zatem o kompetencje członków organu tj. zakres ich uprawnień, a nie o wykształcenie czy inne warunki świadczące o kwalifikacji osób wchodzących w skład zarządu. Przy czym nie ma tu żadnego znaczenia podnoszony przez uczestnika argument, że poprzednio zmiana tego zapisu statutu była objęta decyzją Komisji. W ocenie sądu również zmiana art. 37 ust. 1 statutu dokonana uchwałą (...), a polegająca na utworzeniu kolejnej grupy członkowskiej, nie wymaga zgody Komisji. Uchwała ta nie zmienia organów banku, ani ich kompetencji, w tym w szczególności kompetencji zebrań grup członkowskich. Mając to na względzie sąd postanowił w pkt. I o wpisie do rejestru zmian dokonanych uchwałami (...)i (...)jak również zmian dokonanych uchwałami (...)i (...), które nie były kwestionowane przez uczestnika i nie wymagają zgody Komisji Nadzoru Bankowego.

Od powyższego postanowienia zostały wniesione 2 apelacje.

(...) Bank (...)w W.zaskarżył postanowienie w zakresie pkt. II. Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 31 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że uchwalona zmiana statutu wnioskodawcy w zakresie wynikającym z uchwały nr (...)Zebrania Przedstawicieli (...) Banku (...)w W.dotyczy zmiany zakresu działalności Wnioskodawcy i wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego; jak również naruszenie art. 31 ust. 3 pkt 5 w zw. z art. 34 ust. 2 prawa bankowego, poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zmiana statutu wnioskodawcy w zakresie dokonywanym uchwałami nr (...)i (...) Zebrania Przedstawicieli (...) Banku (...)w W., dotyczy zmiany przedmiotu działalności Wnioskodawcy i wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego;

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 694⁷ k.p.c., wnosił o uwzględnienie apelacji wnioskodawcy w całości oraz uchylenie zaskarżonego postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejestrowemu do ponownego rozpoznania.

Skarżący wskazał, iż zgodnie z postanowieniami art. 34 ust. 2 prawa bankowego zmiana statutu banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jeżeli dotyczy spraw wymienionych w art. 31 ust. 3 oraz uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu w banku w formie spółki akcyjnej, a w banku spółdzielczym będącym spółdzielnią osób prawnych zasady ustalania liczby głosów przysługujących członkom w sposób inny niż określony w art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy - Prawo spółdzielcze. W myśl zaś postanowień art. 31 ust. 3 Pr. Bank., do którego odsyła art. 34 ust. 2 Pr. Bank., projekt statutu powinien określać w szczególności: siedzibę, przedmiot działania i zakres działalności banku z uwzględnieniem czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1-7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, które bank zamierza wykonywać zgodnie z art. 70 ust. 2 tej ustawy. Zdaniem skarżącego sąd I instancji niewłaściwie zastosował przepis art. 34 ust. 2 w zw. art. 31 ust. 3 prawa bankowego poprzez przyjęcie, że uchwalona zmiana statutu Wnioskodawcy w zakresie wynikającym z uchwały nr (...)Zebrania Przedstawicieli (...) Banku (...)w W. dotyczy zmiany przedmiotu działalności Wnioskodawcy, a zatem wymaga uprzedniej zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Zakres przedmiotu działalności Wnioskodawcy, wykonywanej na podstawie § 3 ust. 2 pkt 13 Statutu zarówno w wersji obowiązującej, jak i w wersji zmienionej uchwałą nr (...)z dn. 18 maja 2012 r. jest identyczny - jest to bowiem pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Uchwała nr (...) nie zmieniła przedmiotu działalności Wnioskodawcy, a więc de facto dziedziny, czy też sfery, w której on działa ani czynności które wykonuje. Zmiana wprowadzona tą uchwałą dotyczy jedynie opisu trybu lub podstawy umownej, na podstawie której Bank będzie dokonywał realizacji niezmienionego przedmiotu działalności, którym nadal jest „pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym”. Taka zmiana zatem, ponieważ nie jest zmianą przedmiotu działalności Wnioskodawcy, nie jest objęta dyspozycją art. 34 ust. 2 prawa bankowego, co za tym idzie zaś nie wymaga zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Nie sposób też zgodzić się z odmową wpisu zmian statutu Wnioskodawcy, wprowadzoną uchwałami nr (...)i (...) Zebrania Przedstawicieli (...) Banku (...)w W.. Powołane uchwały wprowadziły zmiany w statucie dotyczące wysokości wpisowego i terminu jego wpłaty. Jak bowiem wynika z postanowień art. 31 ust. 3 pkt 5 w zw. z art. 34 ust. 2 prawa bankowego zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego wymaga zmiana statutu banku, określająca fundusze własne i zasady gospodarki finansowej. Zdaniem skarżącego z obowiązujących przepisów wynika, że fundusze własne banku obejmują fundusze podstawowe (m.in. fundusze zasadnicze które w banku spółdzielczym stanowią wpłacony fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy i fundusz rezerwowy) oraz fundusze uzupełniające banku w kwocie nieprzewyższającej funduszy podstawowych banku (art. 127 prawa bankowego), zgodnie zaś z postanowieniami art. 78 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze zasadniczymi funduszami własnymi tworzonymi w spółdzielni są: fundusz udziałowy powstający z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach; fundusz zasobowy powstający z wpłat przez członków wpisowego, części nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

Z postanowień art. 78 § 2 prawa spółdzielczego wynika, że spółdzielnia tworzy także inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach oraz w jej statucie, przykładowo może to być fundusz świadczeń socjalnych, czy fundusz zapomogowy. Zatem zdaniem skarżącego poza zasadniczymi funduszami własnymi banku spółdzielczego, taki bank może utworzyć jeszcze inne fundusze własne. A zatem, jeśli „skład” funduszy własnych banku pozostaje niezmienny, tzn. jest to na przykład fundusz podstawowy i fundusz uzupełniający, a bank nie tworzy innych funduszy własnych na podstawie zmiany statutu, to nie mamy do czynienia z takimi z zmianami w zakresie funduszy własnych banku, które uzasadniałyby obowiązek uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Taka właśnie sytuacja ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Wnioskodawca nie dokonał bowiem zmian statutu określających fundusze własne, które są sprecyzowane w § 51 i § 52 Statutu Wnioskodawcy. Przedmiotowe uchwały wprowadzają jedynie zmiany § 8

Statutu w zakresie wysokości wpisowego (uchwałą (...)) i terminu uiszczenia wpisowego (uchwałą (...)), co nie może być, z uwagi na powyższe, traktowane jako zmiana określenia funduszy własnych banku.

Z kolei uczestnik postępowania - Komisja Nadzoru Finansowego - zaskarżył postanowienie w części dokonującej wpisu do Rejestru zmian statutu (...) Banku (...) w W. objętych Uchwałami (...) i (...) Zebrania Przedstawicieli Banku z dnia 18 maja 2012 r. Zarzucił obrazę prawa materialnego, polegającą na dokonaniu błędnej wykładni art. 34 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe i przyjęcie w konsekwencji, że dokonanie przez Bank zmian statutu określonych w Uchwałach (...) i (...) Zebrania Przedstawicieli nie wymaga uzyskania stosownej zgody Komisji Nadzoru Finansowego, o której mowa we wskazanym przepisie. W związku z tym na podstawie art. 694⁷ k.p.c. wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji. Skarżący wskazał, iż zmiany zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli Banku nr (...) z dnia 18 maja 2012 r. (§30 ust.2 statutu) dotyczą spraw określonych w art. 34 ust. 2 w związku z art. 31. ust. 3 ustawy Prawo bankowe. Regulacje statutowe określające wymagania, jakie powinna spełniać osoba wchodząca w skład zarządu „mieszczą się” w katalogu zmian statutu wymagających zezwolenia KNF. W odniesieniu do zmian zawartych w uchwale nr (...) z dnia 18 maja 2012 r. (§37 ust. 1 statutu), uczestnik podtrzymał stanowisko wyrażane w toku postępowania przed I instancją, iż zmiany te dotyczą spraw określonych w art. 34 ust. 2 w związku z art. 31. ust. 3 ustawy Prawo bankowe. Zgodnie bowiem z § 59 ust. 1 Prawa spółdzielczego, jeżeli statut przewiduje, iż walne zgromadzenie członków zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli, do organów banku zalicza się także zebrania grup członkowskich, zaś zasady podziału członków na grupy członkowskie określa statut. Próba rozłączenia zebrań grup członkowskich od samych grup członkowskich jest niezrozumiała, albowiem utworzenie nowej grupy członkowskiej przekłada się na powstanie nowego zebrania grupy członkowskiej, czyli dotyczy bezpośrednio organu banku spółdzielczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości rozważania prawne sądu I instancji. Przede wszystkim należy wskazać, iż zgodnie z postanowieniami art. 34 ust. 2 prawa bankowego zmiana statutu banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jeżeli dotyczy spraw wymienionych w art. 31 ust. 3 oraz uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu w banku w formie spółki akcyjnej, a w banku spółdzielczym będącym spółdzielnią osób prawnych zasady ustalania liczby głosów przysługujących członkom w sposób inny niż określony w art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy - Prawo spółdzielcze. W myśl zaś postanowień art. 31 ust. 3 prawa bankowego, do którego odsyła art. 34 ust. 2 prawa bankowego projekt statutu powinien określać w szczególności:

- 1) firmę, która powinna zawierać wyodrębniony wyraz "bank" i odróżniać się od nazw innych banków oraz wskazywać, czy jest to bank państwowy, bank w formie spółki akcyjnej czy bank spółdzielczy;
- 2) siedzibę, przedmiot działania i zakres działalności banku z uwzględnieniem czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1-7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, które bank zamierza wykonywać zgodnie z art. 70 ust. 2 tej ustawy;
- 4) organy i ich kompetencje, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków zarządu, o których mowa w art. 22b ust. 1, oraz zasady podejmowania decyzji, podstawową strukturę organizacyjną banku, zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, tryb wydawania regulacji wewnętrznych oraz tryb podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych;
- 5) zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej;

6) fundusze własne oraz zasady gospodarki finansowej.

Odnosząc się do apelacji wnioskodawcy należy wskazać, iż zgodnie z treścią § 3 ust. 2 pkt 13 Statutu w brzmieniu sprzed podjęcia uchwały nr (...): przedmiotem działalności banku było „pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne międzynarodowe i krajowe w ramach sieci (...)dokonywane są w imieniu i na rzecz Banku (...), z którym Bank zawarł umowę agencyjną na świadczenie tych usług”. Uchwała (...)ustala brzmienie omawianego przepisu w sposób następujący: „pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne międzynarodowe i krajowe w ramach sieci (...) dokonywane są na podstawie umowy agencyjnej lub umowy pośrednictwa na świadczenie tych usług” . W ocenie Sądu Rejestrowego taka zmiana Statutu stanowi zmianę przedmiotu działalności Banku i Sąd Okręgowy stanowisko to podziela. Usunięto bowiem zapis stanowiący, iż przekazy są dokonywane w imieniu i na rzecz Banku (...)z którym bank zawarł umowę agencyjną rozszerzając w ten sposób zakres działalności banku - zatem taka zmiana statutu wymagała zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Podobnie ma się rzecz ze zmianami zawartymi w uchwałach (...)i (...). Zmiany te dotyczą wysokości i terminu wpłaty wpisowego. Stosownie do art. 78 §1 pkt. 2 ustawy Prawo spółdzielcze wpisowe zasila fundusz zasobowy spółdzielni, a zatem wszelkie zmiany jego dotyczące wymagają zgody Komisji stosownie do art. 31 ust. 3 pkt.5 prawa bankowego. Ustawodawca w art. 34 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 pkt 5 pośród spraw, których zmiana w statucie wymaga zezwolenia KNF wymienia bowiem „fundusze własne oraz zasady gospodarki finansowej”. Postanowienia §8 oraz §51, §52 statutu Banku należą do tej kategorii spraw i ich zmiana wymaga zatem - na podstawie bezwzględnie obowiązujących przepisów - zezwolenia organu nadzoru.

W odniesieniu natomiast do zarzutów apelacji uczestnika, należy podnieść, iż zmiana uchwalona uchwałą (...)w art. 30 ust. 2 statutu zmienia wymagania co do kwalifikacji i doświadczenia zawodowego prezesa, wiceprezesa i członków zarządu banku, podwyższając wymagania w stosunku do poprzednich zapisów. Wbrew stanowisku uczestnika zmiany te nie są objęte katalogiem wymienionym w art. 31 ust.3 pkt. 3 prawa bankowego. Przepis ten mówi bowiem o organach i ich kompetencjach, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków zarządu, o których mowa w art. 22 b ust. 1, tj. prezesa i jednego z pozostałych członków zarządu, na wybór których Komisja Nadzoru Bankowego musi wyrazić zgodę. Chodzi tu zatem o kompetencje członków organu tj. zakres ich uprawnień i obowiązków, a nie o wykształcenie czy inne warunki świadczące o kwalifikacji osób wchodzących w skład zarządu. Tego rodzaju zmiana statutu nie wymaga więc w świetle omawianych przepisów zgody Komisji Nadzoru Finansowego zaś kwestia, czy uprzednio zgoda była wyrażana, pozostaje obojętna dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu. Również zmiana art. 37 ust. 1 statutu dokonana uchwałą (...), a polegająca na utworzeniu kolejnej grupy członkowskiej, nie wymaga zgody Komisji. Uchwała ta nie zmienia organów banku, ani ich kompetencji, w tym w szczególności kompetencji zebrań grup członkowskich.

Mając zatem na uwadze, iż obie apelacje okazały się bezzasadne, Sąd Okręgowy orzekł o ich oddaleniu (art. 385 w zw. z art. 13 § 3 k.p.c.).